EUROPA-PARLAMENTET 2009 - 2014

Mødedokument

6.3.2012 B7-0129/2012

FORSLAG TIL BESLUTNING

på baggrund af Rådets og Kommissionens redegørelser

jf. forretningsordenens artikel 110, stk. 2,

om statusrapport 2011 for Bosnien-Hercegovina (2011/2888(RSP))

Doris Pack
for Udenrigsudvalget

B7-0129/2012

Europa-Parlamentets beslutning om statusrapport 2011 for Bosnien-Hercegovina (2011/2888(RSP))

Europa-Parlamentet,

– der henviser til stabiliserings- og associeringsaftalen mellem De Europæiske Fællesskaber og deres medlemsstater på den ene side og Bosnien-Hercegovina på den anden side, der blev undertegnet den 16. juni 2008 og ratificeret af alle EU-medlemsstater og Bosnien-Hercegovina,

– der henviser til Rådets afgørelse 2008/211/EF af 18. februar 2008 om principperne, prioriteterne og betingelserne for det europæiske partnerskab med Bosnien-Hercegovina og om ophævelse af afgørelse 2006/55/EF[1],

– der henviser til Rådets afgørelse 2011/426/FUSP af 18. juli 2011 om udnævnelse af Den Europæiske Unions særlige repræsentant i Bosnien-Hercegovina[2],

– der henviser til Rådets konklusioner om Bosnien-Hercegovina af 21. marts 2011, 10. oktober 2011 og 5. december 2011,

– der henviser til Kommissionens meddelelse til Europa-Parlamentet og Rådet "Udvidelsesstrategi og vigtigste udfordringer 2011-2012" (COM(2011)0666) og til statusrapport 2011 for Bosnien-Hercegovina, der blev vedtaget den 12. oktober 2011 (SEK(2011)1206),

– der henviser til sin beslutning af 17. juni 2010 om situationen i Bosnien-Hercegovina[3],

– der henviser til den fælles erklæring fra det 13. interparlamentariske møde mellem Europa-Parlamentet og Bosnien-Hercegovinas parlament, der blev afholdt i Bruxelles den 19.-20. december 2011,

– der henviser til forretningsordenens artikel 110, stk. 2,

A. der henviser til, at Den Europæiske Union fortsat går stærkt ind for et selvstændigt og forenet Bosnien-Hercegovina; der henviser til, at et af EU's underliggende politiske mål er at fremskynde landets fremskridt mod EU-medlemskab og dermed bidrage til at forbedre livskvaliteten til gavn for alle borgerne; der henviser til, at funktionsdygtige institutioner på alle niveauer og forpligtelser fra landets politiske ledere er en forudsætning for fremskridt mod dette mål;

B. der henviser til, at Bosnien-Hercegovinas fremtid ligger i Den Europæiske Union, og at udsigten til EU-medlemskab er en af de mest enhedsskabende faktorer for landets

[1] EFT L 80 af 19.3.2008, s. 18.
[2] EFT L 188 af 19.7.2011, s. 30.
[3] Vedtagne tekster, P7_TA(2010)0238.

befolkning;

C. der henviser til, at det primære ansvar for en vellykket EU-tiltrædelsesproces ligger hos det potentielle kandidatland, og at forberedelserne primært bør gennemføres af dem, der er valgt af og står til ansvar over for borgerne, og i tråd med en fælles vision vedrørende landets presserende politiske, økonomiske og sociale problemer; der henviser til, at Bosnien-Hercegovina kun som ét, samlet land har udsigt til EU-medlemskab, og at undergravning af de statslige institutioner vil frarøve alle borgere muligheden for at nyde godt af fordelene ved EU-integration;

D. der henviser til, at det lykkedes lederne af de politiske partier at nå frem til en principiel aftale om dannelsen af ny regering efter et politisk dødvande, der har varet omkring 15 måneder;

E. der henviser til, at det politiske og institutionelle dødvande har forhindret landet i at gå videre med hårdt tiltrængte reformer med sigte på at bringe landet tættere på EU, navnlig på centrale områder, såsom statsopbygning, regeringsførelse, gennemførelse af retsstaten og tilnærmelse til europæiske standarder; der henviser til, at fraværet af en regering også har påvirket evnen til at vedtage sammenhængende økonomiske og finanspolitiske politikker;

F. der henviser til, at forfatningsreformen fortsat er den vigtigste reform med henblik på at omdanne Bosnien-Hercegovina til en effektiv og fuldstændig funktionsdygtig stat;

G. der henviser til, at der i et land med forskellige regeringsniveauer er behov for solid koordination mellem de forskellige aktører, og at det er nødvendigt med ærligt samarbejde for at sikre landets evne til at tale med én stemme; der imidlertid henviser til, at ingen koordinationsmekanismer kan erstatte hårdt tiltrængt politisk vilje; der henviser til, at samarbejde kan føre til håndgribelige resultater til fordel for alle borgere, som det blev demonstreret med visumliberaliseringen, selv om den nødvendige koordination i de fleste tilfælde mangler;

H. der henviser til, at de politiske målsætninger for den styrkede særlige EU-repræsentant og delegationschef er at tilbyde EU's rådgivning og fremme den politiske proces samt at sikre konsekvens og sammenhæng i Unionens aktiviteter;

I. der henviser til, at retssystemets komplekse struktur, herunder fraværet af en højesteret på statsplan, manglende harmonisering mellem de fire indenlandske retssystemer, politisk indblanding i retssystemet og angreb på de retlige myndigheders beføjelser, undergraver retsvæsenets funktion og hindrer reformbestræbelserne;

J. der henviser til, at EU's politimission, der blev oprettet i 2003, er blevet forlænget til den 30. juni 2012 med henblik på at overføre de fremtidige aktiviteter til finansiering gennem Fællesskabets instrumenter og oprette en strategisk rådgivningskapacitet på området for retshåndhævelse og strafferet under kontoret for EU's særlige repræsentant;

K. der henviser til, at Bosnien-Hercegovina bidrager til igangværende krigsforbryderprocesser og -appelsager og samarbejder om sager, der er blevet overdraget;

L. der henviser til, at korruption stadig i alvorlig grad plager landets socioøkonomiske og politiske udvikling;

M. der henviser til, at menneskehandel er en alvorlig forbrydelse og udgør en grov krænkelse af menneskerettighederne; der henviser til, at Bosnien-Hercegovina er oprindelsesland såvel som transitland og bestemmelsessted for handel med mennesker, især kvinder og unge piger;

N. der henviser til, at manglende jobmuligheder, især blandt unge, hindrer landets fremskridt, hvilket bidrager til social utilfredshed;

O. der henviser til, at samarbejde med andre lande i regionen er en forudsætning for varig fred og forsoning internt i Bosnien-Hercegovina og i det vestlige Balkan;

Generelle bemærkninger

1. glæder sig over, at der efter en aftale mellem de politiske partiers ledere om en række vigtige spørgsmål er blevet dannet en ny regering; opfordrer til, at denne aftale bliver gennemført fuldt ud, og at der findes en løsning på de udestående spørgsmål, herunder vedtagelsen af statsbudgettet for 2012 og udnævnelsen af direktører for de statslige organer; opfordrer den politiske elite til at bygge videre på denne positive udvikling, som kan styrke integrationsprocessen i EU yderligere, og atter at indgå i en konstruktiv dialog også om andre vigtige reformer;

2. er bekymret over de begrænsede fremskridt, Bosnien-Hercegovina som potentielt kandidatland til EU-medlemskab har gjort på vejen frem mod stabilisering og socioøkonomisk udvikling; er imidlertid af den opfattelse, at fremskridt mod EU-integration til gavn for Bosnien-Hercegovinas borgere er muligt, forudsat at beslutsomhed, politisk ansvarlighed, en kompromissøgende kultur og en fælles vision om landets fremtid udgør de styrende principper for fremtidige tiltag; opfordrer myndighederne i Bosnien-Hercegovina til at træffe konkrete foranstaltninger for at bringe landet tilbage på rette spor mod EU-integration;

3. minder alle politiske aktører i Bosnien-Hercegovina om, at reformer, der peger frem mod EU-integration, er til gavn for befolkningen i Bosnien-Hercegovina, og at det er de politiske aktører, der over for borgerne er ansvarlige for at indgå kompromisser, effektivt at koordinere, nå til enighed om og gennemføre reformer; minder om, at en stat, en regering og en administration, der fungerer, også er forudsætninger for en vellykket ansøgning om EU-medlemskab; opfordrer indtrængende alle politiske aktører til at foretage de nødvendige forfatningsmæssige ændringer og tilstræbe andre centrale reformer samt fokusere på at skabe forudsætningerne for stabiliserings- og associeringsaftalens ikrafttræden; understreger, at lokalt ejerskab og politisk vilje er forudsætninger for, at enhver form for økonomisk bistand fra EU kan gøre nytte; opfordrer i den henseende myndighederne i landet til at etablere den nødvendige struktur for decentraliseret forvaltning af instrumentet til førtiltrædelsesbistand; understreger behovet for at styrke koordinationsmekanismerne for programmeringen af den økonomiske bistand fra EU fremover, navnlig under instrumentet for førtiltrædelsesbistand;

4. er overbevist om, at en styrkelse af centralstaten ikke er ensbetydende med en svækkelse af delstaterne, men skaber betingelserne for en effektiv centraladministration, der er i stand til at forberede hele landet på EU-tiltrædelse i et tæt samarbejde mellem de forskellige regeringsniveauer; fremhæver derfor behovet for at styrke de administrative kompetencer på alle de forvaltningsniveauer, der behandler EU-relaterede spørgsmål, og samordningen mellem de forskellige myndigheder i forbindelse med programmeringen af økonomisk bistand fra EU og inden for alle sektorer, der er relevante for gennemførelsen af EU's lovgivning;

5. fordømmer brugen af provokerende sprogbrug og handlinger, som undergraver forsoningsprocessen mellem de etniske grupper og de statslige strukturers funktion;

Styrket EU-tilstedeværelse

6. glæder sig over EU's overordnede strategi over for Bosnien-Hercegovina, herunder styrkelsen af EU's tilstedeværelse i Bosnien-Hercegovina gennem etableringen af en stærkere EU-repræsentant, der agerer under et dobbelt mandat som EU's særlige repræsentant og som delegationschef; roser EU's særlige repræsentant/delegationschefen for at støtte Bosnien-Hercegovina i EU-relaterede spørgsmål og fremme en lokalt ejet EU-integrationsproces; støtter fuldt ud EU's særlige repræsentant/delegationschefen i hans bestræbelser på at hjælpe myndighederne i Bosnien-Hercegovina med at forankre EU-dagsordenen centralt i den politiske proces ved at sikre samordning af samt konsekvens og sammenhæng i EU's aktiviteter; opfordrer i denne forbindelse indtrængende alle politiske aktører til at arbejde tæt sammen med EU's særlige repræsentant; minder om behovet for at gennemføre den styrkede EU-tilstedeværelse gennem klare og omfattende strategier for de forskellige problemer og samtidig sikre en solid og sammenhængende støtte til EU's særlige repræsentant/delegationschefen fra alle EU's medlemsstater; bemærker i denne forbindelse, at EU skal afsætte tilstrækkelige midler, herunder til personale, med henblik på at sikre tilstedeværelse i hele landet, så EU's særlige repræsentant/delegationschefen kan opfylde de fastlagte mål;

7. anmoder det internationale samfund om at indse nødvendigheden af og finde løsninger med henblik på opløsningen af Den Høje Repræsentants Kontor (OHR) for at give plads til mere lokalt ejerskab til og større ansvarlighed for Bosnien-Hercegovinas egne anliggender, samtidig med at der tages hensyn til, at ethvert skridt i denne retning ikke får en negativ virkning for landets stabilitet eller for hastigheden og resultatet af de hårdt tiltrængte reformer; minder om, at myndighederne i Bosnien-Hercegovina i denne sammenhæng skal finde en løsning på de udestående spørgsmål om statens og forsvarets ejendomme;

8. bemærker med tilfredshed det betydelige bidrag fra Den Europæiske Unions politimission (EUPM) og EUFOR's operation Althea til stabilitet og sikkerhed i Bosnien-Hercegovina og anser dem for at være væsentlige elementer i EU's styrkede overordnede strategi for Bosnien-Hercegovina; roser den indsats, som EUPM har ydet ved at bidrage til Bosnien-Hercegovinas retshåndhævelsesorganers og retsvæsens bekæmpelse af organiseret kriminalitet og korruption; noterer sig aftalen om at afslutte EUPM ved udgangen af juni 2012; minder om behovet for en ordentlig overdragelse af EUPM's arbejde til bistandsprojekter, der finansieres under instrumentet til førtiltrædelsesbistand, og til en

strategisk rådgivningskapacitet på områderne for retshåndhævelse og strafferet under kontoret for EU's særlige repræsentant; glæder sig over Althea's udøvende militære rolle og støtte til Bosnien-Hercegovinas bestræbelser på at bevare freden og sikkerheden under et fornyet FN-mandat; understreger behovet for yderligere at højne kompetencerne og fagligheden blandt sikkerhedsstyrkerne i Bosnien-Hercegovina med henblik på at styrke lokalt ejerskab og lokal kapacitet;

Politiske kriterier

9. gentager sit standpunkt om, at staten bør have tilstrækkelige lovgivningsmæssige, budgetmæssige, udøvende og retslige beføjelser til at kunne opfylde EU's tiltrædelseskriterier;

10. glæder sig over det parlamentariske koordinationsforums initiativ, der handler om lovgivningsmæssige aspekter af EU-integration på forskellige regeringsniveauer, og som bør bidrage til, at den europæiske dagsorden bliver en national dagsorden; anser, skønt der endnu ikke er opnået enighed om konkrete forfatningsmæssige ændringer, det midlertidige fælles udvalgs arbejde for et væsentligt skridt fremad, eftersom politikerne i Bosnien-Hercegovina for første gang har etableret en institutionaliseret måde at drøfte forfatningsændringer på uden det internationale samfunds tilstedeværelse og med deltagelse af civilsamfundet og på en åben og offentligt gennemsigtig måde;

11. nærer bekymring over, at arbejdsmarkedsdialog fortsat er meget begrænset, og at høringen af arbejdsmarkedets parter er uregelmæssig; opfordrer indtrængende regeringen i Bosnien-Hercegovina til at styrke den administrative kapacitet med hensyn til samarbejde med ngo'er og give yderligere støtte til udviklingen af civilsamfundet ved at hæve sine ambitioner og indlede en arbejdsmarkedsdialog med relevante parter; understreger, at reglerne for anerkendelse og registrering af arbejdsmarkedsparter skal klargøres, og at der på statsplan skal vedtages en lov om repræsentation af arbejdsmarkedets parter;

12. bemærker, at forfatningsreformen fortsat er den vigtigste reform med henblik på at omdanne Bosnien-Hercegovina til en effektiv og fuldstændig funktionsdygtig stat; opfordrer parlamentsudvalget til at fremsætte konkrete forslag i denne henseende;

13. gentager sin opfordring til at nå frem til en aftale og til fuldstændig efterlevelse af Menneskerettighedsdomstolens dom i Sejdić-Finci-sagen samt artikel 2 i stabiliserings- og associeringsaftalen, der kræver respekt for de demokratiske principper og menneskerettighederne; minder om, at der, når man kigger lidt videre end Sejdić-Finci-sagen, desuden er et generelt behov for en forfatningsændring, for at en mere pluralistisk, demokratisk og effektiv regeringsførelse og statslig struktur bliver mulig;

14. opfordrer alle de kompetente myndigheder til at fremme revisionen af de respektive retsakter og sikre, at der etableres et uafhængigt, upartisk og effektivt retssystem i overensstemmelse med EU-standarder og internationale standarder, samt at styrke retsstaten til gavn for alle borgere; glæder sig over, at der gennem den strukturerede dialog om retsvæsenet er opnået visse fremskridt med hensyn til at skabe en balance mellem de retlige beføjelser på statsplan og på delstatsplan; opfordrer imidlertid regeringen til effektivt at implementere strategien for reform af retsvæsenet og til at hindre forsøg på at svække de retslige instanser på statsplan, som f.eks. det høje dommer- og anklageråd;

15. gentager sin opfordring til at oprette en højesteret på statsplan og forankre den i forfatningsmæssige rammer, så den har en integrerende funktion for retsplejen i landet og sikrer en gradvis harmonisering af Bosnien-Hercegovinas fire forskellige retssystemer;

16. glæder sig over fremskridtet, hvad angår forberedelserne til at afslutte den internationale overvågning af Brcko-distriktet;

17. glæder sig over, at begge kamre i Bosnien-Hercegovinas parlament i kølvandet på den politiske aftale mellem partilederne har vedtaget loven om folketælling; opfordrer myndighederne i Bosnien-Hercegovina til snarest muligt at gennemføre de nødvendige tekniske forberedelser, eftersom den ikke blot er en klar betingelse for udsigten til EU-tiltrædelse, men også er afgørende for landets socioøkonomiske udvikling;

18. minder i den forbindelse om forpligtelsen til at gennemføre bilag VII til Daytonfredsaftalen med henblik på at sikre en bæredygtig hjemvenden samt en retfærdig, omfattende og holdbar løsning for internt fordrevne, flygtninge og andre konfliktramte personer;

19. opfordrer myndighederne i Bosnien-Hercegovina til effektivt at efterforske og retsforfølge sager om korruption samt øge antallet af dømte gerningsmænd; glæder sig over målsætningen om iværksættelse af en handlingsplan til bekæmpelse af korruption i embedsværket; understreger behovet for at øge befolkningens bevidsthed om lovgivning og praksis vedrørende bekæmpelse af korruption samt behovet for at gennemføre et system, som gør det muligt for borgerne at indberette korruptionstilfælde; opfordrer desuden regeringen til, om nødvendigt med bistand fra EU, at udvikle og gennemføre særlige undervisningsprogrammer for politibetjente, anklagere, dommere og andre relevante myndighedspersoner, som vil øge deres bevidsthed og viden om lovgivning og praksis vedrørende bekæmpelse af korruption;

20. glæder sig over udnævnelsen af direktører for agenturet til forebyggelse af korruption og koordination af bekæmpelsen af korruption og understreger samtidig det presserende behov for at stille de nødvendige økonomiske og menneskelige ressourcer til rådighed for at sikre, at dette agentur bliver fuldt operationsdygtigt; støtter alle bestræbelser på hurtigst muligt at få undertegnet en operationel aftale med EUROPOL;

21. er bekymret over det ringe fremskridt med hensyn til bekæmpelse af hvidvaskning af penge; opfordrer indtrængende parlamentet til at vedtage de nødvendige lovgivningsmæssige ændringer, som bl.a. skal forbedre indrapporteringen af mistænkelige banktransaktioner, øge omfanget af konfiskationer af ulovligt opnåede aktiver og højne de relevante myndigheders effektivitet; opfordrer til en styrkelse af den finansielle efterretningsafdeling ved at øge dennes efterforskningskapacitet; understreger betydningen af at etablere strukturer for forvaltning og fastholdelse af beslaglagte aktiver;

22. bemærker, at visumliberaliseringen ikke har ført til en stigning i antallet af asylansøgninger fra borgere fra Bosnien-Hercegovina i Schengenområdet og i Bulgarien og Rumænien; roser myndighederne for at have etableret mekanismer på bilateralt og multilateralt plan til at håndtere tilfælde, hvor enkelte medlemsstater har oplevet en midlertidig stigning i antallet af asylansøgninger;

23. opfordrer myndighederne i Bosnien-Hercegovina til aktivt at beskytte og fremme rettigheder for alle grupper og enkeltpersoner, der bør beskyttes mod direkte eller indirekte forskelsbehandling og vold; noterer sig med bekymring, at gennemførelsen af loven om forbud mod forskelsbehandling stadig er svag, og at lovbestemmelserne er utilstrækkelige i forhold til behovet; opfordrer regeringen og parlamentet i Bosnien-Hercegovina til at bringe landets retlige og institutionelle rammer i overensstemmelse med EU's og de internationale standarder for LGBT-rettigheder; opfordrer myndighederne i Bosnien-Hercegovina til at styrke civilsamfundet og aktivt inddrage det i udformningen og gennemførelsen af politikker på menneskerettighedsområdet;

24. noterer sig det fremskridt, der er gjort med hensyn til gennemførelse af strategien for romaer og handlingsplanerne om boliger og beskæftigelse; opfordrer til, at der gøres yderligere bestræbelser på dette område, eftersom romabefolkningen fortsat udsættes for forskelsbehandling og lever under vanskelige kår;

25. understreger behovet for at bekæmpe menneskehandel på effektiv vis i samarbejde med det internationale samfund, forfølge lovovertrædere, yde beskyttelse og erstatning til ofrene og øge bevidstheden hos myndighederne og i samfundet generelt for at forhindre, at ofrene udsættes for en kriminel handling flere gange (reviktimisering); opfordrer til, at der etableres tættere samarbejde og partnerskaber mellem de kompetente myndigheder inden for forskellige politikområder og ngo'er fra landet og regionen; opfordrer til, at øge bevidstheden om menneskehandel hos politistyrkerne i Bosnien-Hercegovina gennem udviklingen af særlige undervisningsprogrammer; tilskynder EU til fortsat at give støtte til bekæmpelse af menneskehandel og opfordrer til, at der etableres et tæt samarbejde om dette spørgsmål mellem GD ELARG, GD HOME og EU's koordinator for bekæmpelse af menneskehandel;

26. erkender, at der findes lovbestemmelser, som garanterer kvinders rettigheder og ligestilling mellem kønnene, men er bekymret over, at der kun er gjort få fremskridt på dette område; opfordrer indtrængende regeringen i Bosnien-Hercegovina til at arbejde hen imod en øget deltagelse af kvinder både på den politiske scene og på arbejdsmarkedet; opfordrer desuden regeringen til at øge støtten til aktiviteter og initiativer, der er rettet mod bekæmpelse af vaner, traditioner og stereotyper, der indebærer forskelsbehandling, og som undergraver kvinders grundlæggende rettigheder;

27. opfordrer myndighederne i Bosnien-Hercegovina til at bekæmpe ekstremisme, religiøst had og vold i tæt samarbejde med det internationale samfund; er bekymret over ekstremismen blandt wahhabitter og andre ekstremistiske tendenser i det vestlige Balkan; glæder sig over den fredagsbøn, der blev afholdt af stormuftien af Bosnien i november 2011, hvori han fordømte terrorisme og voldshandlinger som værende i strid med islam og principperne og værdierne i islam, og opfordrer alle landets ansvarlige myndigheder til at fortsætte i samme retning; opfordrer til øget bevidsthed, efterforskning og udryddelse af ekstremistiske trusler af enhver art i hele det vestlige Balkan;

28. opfordrer myndighederne i Bosnien-Hercegovina til at styrke uafhængige og alsidige medier, der er fri for politisk indblanding, og gøre det muligt for medierne at rapportere frit fra alle dele af landet; beklager det fortsatte politiske pres på landets medier og truslerne mod journalister; opfordrer endvidere indtrængende til, at der tages fat på

spørgsmålet om stærk politisk og etnisk opsplitning og polarisering af medierne;

Behandlingen af krigsforbrydelser

29. roser myndighederne i Bosnien-Hercegovina, både på statsplan og på delstatsplan, for at reagere omgående og tilfredsstillende på anmodninger fra Det Internationale Krigsforbrydertribunal vedrørende det Tidligere Jugoslavien (ICTY);

30. opfordrer indtrængende alle kompetente myndigheder til at styrke kapaciteten hos domstolene og anklagemyndighederne i hele Bosnien-Hercegovina til at behandle krigsforbrydelser med henblik på at få reduceret puklen af krigsforbrydersager, se på anvendeligheden af forskellige strafferetlige bestemmelser, som kan føre til uensartede domme, og sørge for hurtigere fremskridt med hensyn til vidnebeskyttelse og gennemførelse af den nationale strategi vedrørende krigsforbrydelser; understreger, at processen for overdragelse af krigsforbrydersager fra de nationale domstole til andre kompetente instanser skal garanteres gennem anvendelse af objektive og gennemsigtige kriterier; fordømmer alle politisk begrundede angreb på domme, der er afsagt af domstolene i Bosnien-Hercegovina i krigsforbrydersager; opfordrer myndighederne i Bosnien-Hercegovina til at fremskynde retsforfølgelsen i sager om seksuelle overgreb begået under krigen og i tilstrækkelig grad sikre retfærdighed og oprejsning for ofrene;

31. glæder sig over, at der er blevet udviklet en strategi for ofrene for krigsforbrydelser med brug af seksuelle vold med henblik på at sikre ofrene direkte adgang til erstatning samt økonomisk, social og psykologisk støtte, herunder de bedst mulige tjenester til understøttelse af den psykiske og fysiske sundhed; opfordrer myndighederne i Bosnien-Hercegovina til at udvikle programmer og afsætte tilstrækkelige midler til beskyttelse af ofrene; understreger i den forbindelse, at det er nødvendigt at forbedre samordningen mellem de forskellige retsinstanser og at fremskynde retsforfølgelsen i sager om krigsforbrydelser med brug af seksuel vold; opfordrer Kommissionen og andre internationale donorer til at støtte Bosnien-Hercegovinas myndigheder i disse bestræbelser med finansielle ressourcer og ekspertise med henblik på at støtte ofrene for krigsforbrydelser med brug af seksuel vold;

32. er bekymret over, at Bosnien-Hercegovina stadig ikke råder over en tilbageholdelsesfacilitet på statsplan, der kan modtage indsatte, som er dømt for alvorlig kriminalitet, herunder krigsrelaterede forbrydelser; glæder sig over tilfangetagelsen af Radovan Stanković, som flygtede fra Foča-fængslet efter at være blevet idømt 20 års fængsel for forbrydelser mod menneskeheden, herunder voldtægt, slaveri og tortur, af den statslige domstol i Bosnien-Hercegovina;

33. opfordrer myndighederne i Bosnien-Hercegovina til at fremme og få afsluttet en bæredygtig hjemvenden for flygtninge og internt fordrevne personer samt at vedtage en relevant strategi; opfordrer kraftigt de lokale myndigheder til at sikre den infrastruktur, der er nødvendig for en vellykket hjemvenden; opfordrer myndighederne i Bosnien-Hercegovina til at gøre sig yderligere bestræbelser på at gennemføre Sarajevo-processen om flygtninge ved at tackle centrale udfordringer, såsom levering af sundhedsydelser, beskæftigelse og sociale tjenester;

34. minder i denne forbindelse om vigtigheden af fuldt ud at gennemføre

minerydningsstrategien; understreger behovet for en fremtidig lov om indsatsen mod miner med henblik på at finde en passende løsning på spørgsmål vedrørende finansieringsansvar, administrativ og forvaltningsmæssig kapacitet og samordning af minerydningsforanstaltninger, som er blevet påpeget af Kommissionen;

35. bemærker, at forfatningsdomstolen i Bosnien-Hercegovina har fastslået, at loven om statsborgerskab er i strid med forfatningen; minder om forfatningsdomstolens henstilling til parlamentet om at ændre denne lov inden for et halvt år; anmoder om, at forfatningsdomstolens afgørelse gennemføres hurtigst muligt;

Uddannelse

36. opfordrer, skønt der bemærkes et vist fremskridt med hensyn til at forbedre den generelle ramme for uddannelse, den nye regering til blandt andet at forbedre samordningen mellem de 13 undervisningsministerier og undervisningsdepartementet i Brcko-distriktet, mindske opsplitningen af uddannelsessystemet og gøre skolerne mere rummelige;

37. opfordrer, i betragtning af den vitale rolle som uddannelse spiller for at skabe et tolerant, multietnisk samfund, alle regeringsniveauer i Bosnien-Hercegovina til at fremme et rummeligt, ikke-diskriminerende uddannelsessystem og afskaffe adskillelsen af forskellige etniske grupper (to skoler under samme tag) ved at udvikle fælles undervisningsprogrammer og integrerede klasser i hele landet; opfordrer Kommissionen til at undersøge, om målrettet EU-støtte kan bidrage til at sætte en stopper for opsplitningen af uddannelsessystemet;

38. opfordrer indtrængende den nye regering og de kompetente myndigheder på delstatsplan, kantonalt plan og i Brko-distriktet til at sætte fart i handlingsplanen vedrørende romaernes uddannelsesbehov og sikre tilstrækkelige økonomiske ressourcer til dens gennemførelse; opfordrer myndighederne i Bosnien-Hercegovina til at finde metoder til at registrere alle roma-børn ved fødslen, således at de alle kan blive optaget i skolen;

39. understreger, at det er nødvendigt at forbedre uddannelsernes generelle kvalitet for at imødekomme arbejdsmarkedets behov; opfordrer myndighederne i Bosnien-Hercegovina til at gøre noget ved manglerne i erhvervsuddannelserne for at tiltrække direkte udenlandske investeringer og for – bl.a. af økonomisk nødvendighed – at sikre, at der bliver sat gang i akkrediteringen af uddannelsesinstitutionerne, og at de organer, der tager sig af anerkendelse af uddannelses- og eksamensbeviser, bliver fuldt funktionsdygtige;

40. opfordrer indtrængende den nye regering til at iværksætte de nødvendige skridt for, at de relevante aktører i Bosnien-Hercegovina omsider griber chancen for at deltage i Den Europæiske Unions mobilitetsprogrammer på uddannelsesområdet, som har været åbne for dem siden 2007;

41. opfordrer myndighederne til at rette fokus mod den retlige ramme for statslige kulturinstitutioner, som f.eks. nationalmuseet, nationalbiblioteket og historiemuseet, og til at sikre, at disse institutioner bevares;

Det økonomiske og sociale område

42. bemærker den forringede levestandard med stigende arbejdsløshed, navnlig blandt unge i aldersgruppen 18-24 år; mener afgjort, at økonomisk fremgang og jobmuligheder, navnlig for de unge, er afgørende for landets videre udvikling; anmoder den nye regering om at sætte fart i den økonomiske vækst, som har været hæmmet af den besværlige forvaltningsstruktur, overdrevent store og dyre regeringsbureaukratier og langvarige problemer med organiseret kriminalitet og korruption;

43. opfordrer statsansatte ledere og ledere fra erhvervslivet til at gøre deres bedste for at genskabe investorernes tillid og skabe et erhvervsvenligt miljø, da Bosnien-Hercegovina, hvad angår investeringsklima, er rykket ned på sidstepladsen i regionen;

44. glæder sig over gennemførelsen af "Small Business Act" og ministerrådets og delstaternes bestræbelser på at yde økonomisk støtte til små og mellemstore virksomheder (SMV'er); understreger desuden behovet for hurtigst muligt at oprette et register på statsplan til udarbejdelse af erhvervsstatistikker og et enkelt registreringssystem for SMV'er for hele landet, som vil fremme udbredelsen af SMV'er;

45. opfordrer indtrængende den nye regering og delstatsregeringerne til på koordineret vis at tackle virkningerne af den økonomiske krise, fastholde fornuftige finanspolitikker og vedtage statsbudgettet for 2012 og den overordnede finanspolitiske ramme for 2012-2014; anser det for vigtigt at fremskynde hastigheden af den økonomiske omstrukturering, navnlig i føderationen; opfordrer regeringen til at sikre et passende finansiering af det forestående kommunalvalg i 2012;

46. opfordrer indtrængende den nye regering til at koncentrere sine bestræbelser om de reformer, der er nødvendige for, at Bosnien-Hercegovina kan tiltræde Verdenshandelsorganisationen med henblik på at fremme et endnu mere erhvervsvenligt klima og udenlandske investeringer;

47. gentager sin opfordring til alle involverede aktører om at arbejde hen imod at færdiggøre det fælles økonomiske område i hele landet ved at styrke samordningen af den økonomiske politik mellem delstatsregeringerne, fjerne hindringerne for en tilstrækkelig retlig ramme og skabe landsdækkende konkurrence;

48. glæder sig over, at begge kamre i Bosnien-Hercegovinas parlament har vedtaget loven om statsstøtte; noterer sig, at denne lov er en af betingelserne for, at stabiliserings- og associeringsaftalen kan træde i kraft; opfordrer myndighederne til at vedtage gennemførelsesbestemmelser til denne lov i overensstemmelse med EU-retten;

49. anmoder den nye regering om at udvikle et effektivt og bæredygtigt socialsikringssystem og om at målrette de sociale ydelser bedre; opfordrer myndighederne i Bosnien-Hercegovina til at gøre en større indsats for beskæftigelsespolitik, social samhørighed og ligestilling mellem kønnene; anser det for altafgørende at forbedre koordineringen mellem uddannelsessektoren og arbejdsmarkedet for bedre at kunne efterkomme arbejdsmarkedets behov;

50. opfordrer centralregeringen og delstatsregeringerne til at fjerne de hindringer, der bidrager til den lave arbejdstagermobilitet i landet, ved at harmonisere bestemmelserne i de forskellige arbejdsmarkedslovgivninger og pensions- og socialsikringssystemer i

delstaterne og ligeledes i kantonerne og dermed tilskynde til større mobilitet og enklere overførsel af ydelser i hele landet;

51. fremhæver, at Bosnien-Hercegovina har ratificeret Den Internationale Arbejdsorganisation ILO's vigtigste konventioner om arbejdsrettigheder såvel som den reviderede europæiske socialpagt; henleder opmærksomheden på, at arbejdsmarkeds- og fagforeningsrettigheder stadig er begrænsede, og opfordrer regeringen i Bosnien-Hercegovina til at udvide disse rettigheder og arbejde hen imod en harmonisering af den retlige ramme på dette område for hele landet;

52. opfordrer Kommissionen til at fremsætte forslag om en detaljeret handlingsplan med henblik på at sikre øget mobilitet og adgang til arbejdsmarkeder og undervisningsydelser i Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde for studerende, praktikanter og arbejdstagere, herunder programmer vedrørende midlertidig arbejdsmigration;

Regionalt samarbejde

53. roser Bosnien-Hercegovina for dets proaktive rolle i Sarajevo-processen samt i vedtagelsen af den fælles erklæring fra udenrigsministrene fra Bosnien-Hercegovina, Serbien, Kroatien og Montenegro om afslutning af genbosættelsen og tilvejebringelse af varige løsninger for sårbare flygtninge og internt fordrevne personer;

54. glæder sig over bestræbelserne på at få løst udestående spørgsmål mellem Bosnien-Hercegovina, Serbien og Kroatien og er tilfreds med, at disse bestræbelser er blevet forstærket i løbet af de seneste måneder; opfordrer alle parter, herunder myndighederne i Bosnien-Hercegovina, til især at rette fokus mod det bilaterale og regionale samarbejde inden for retlige anliggender og sikkerhed;

55. opfordrer, skønt Bosnien-Hercegovina og Serbien har etableret gode naboskabsforbindelser, Bosnien-Hercegovina til ikke at udskyde undertegnelsen af protokollen om udveksling af bevismateriale i sager om krigsforbrydelser samt til at skabe et tættere samarbejde på dette følsomme område; glæder sig imidlertid over den bilaterale aftale mellem Bosnien-Hercegovina og Serbien om samarbejde vedrørende udveksling af oplysninger i forbindelse med bekæmpelse af organiseret kriminalitet, smugling af og handel med narkotika og menneskelige organer, ulovlig migration og terrorisme;

56. opfordrer regeringen i Bosnien-Hercegovina og nabolandene til at gøre alt, hvad der står i deres magt for at løse grænsestridigheder mellem nabolande enten ved bilaterale aftaler eller med andre midler; understreger, at bilaterale spørgsmål skal løses af de pågældende parter med beslutsomhed og i god naboskabsånd, samtidig med at der tages hensyn til EU's overordnede interesser;

57. anmoder, i betragtning af at Kroatiens tiltrædelse af EU også vil få bilaterale konsekvenser, myndighederne i Bosnien-Hercegovina om at gøre deres yderste for at tilpasse relevant bosnisk-hercegovinsk lovgivning på de respektive regeringsniveauer til EU-lovgivningen på veterinær-, plantesundheds- og fødevaresikkerhedsområdet samt at opgradere eller opføre den nødvendige infrastruktur ved en række af grænseovergangene til Kroatien for at fremme den grænsekontrol, der kræves af EU;

58. er bekymret over, at Bosnien-Hercegovina er det eneste land i regionen, der ikke tillader statsborgere fra Kosovo adgang til sit territorium; opfordrer derfor indtrængende myndighederne i Bosnien-Hercegovina til at acceptere de rejsedokumenter fra statsborgere fra Kosovo, der kræves for at få adgang til landet, som det sker i Serbien og i andre lande;

°

° °

59. pålægger sin formand at sende denne beslutning til næstformanden i Kommissionen/Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik, Rådet, Kommissionen samt regeringerne og parlamenterne i Bosnien-Hercegovina og dets delstater.